

Križ i uskrsnuće u radu

„I u Nazaretu i na Kalvariji, Kristov rad (i naš dok smo god sjedinjeni s njim) otkupljuje i posvećuje.” Novi članak iz serije „Posvećivanje rada”.

22.05.2014.

Bog je sv. Josemariji dao prosvjetljenje da shvati duboki smisao rada u životu kršćana, pozvanih da se usred svijeta poistovjete s Kristom. Vidio je Isusove godine u Nazaretu ispunjene smislom. U Kristovim je rukama

„profesionalno zanimanje, slično onom koje imaju milijuni ljudi diljem svijeta, bilo pretvoreno u božansko poslanje. Postalo je dio našeg otkupljenja, put do spasenja.“(1)

Osviještenost da kršćanin krštenjem postaje dijete Božje i da sudjeluje u Kristovom svećenstvu, dovelo je sv. Josemariju do toga da Isusa vidi kao model našeg profesionalnog rada: živi model koji se mora oblikovati u nama, ne samo primjer koji bi trebali oponašati. Više od toga da radi *poput Krista*, kršćanin je pozvan da radi *u Kristu*, intimno sjedinjen s njim.

Radi toga želimo pozorno razmatrati Isusov rad u Nazaretu. Površan pogled nije dovoljan. Trebamo razmotriti kako je njegov svakodnevni napor povezan s predajom njegova života na križu i njegovim uskrsnućem i uzašašćem. Samo ćemo na taj način biti u

mogućnosti otkriti da njegov posao – i naš dok smo god sjedinjeni s njim – otkupljuje i posvećuje.

U Nazaretu i na Kalvariji

Stvorení smo kako bi voljeli Boga, a tu ljubav izražavamo ispunjavajući božansku volju, poslušnošću sinova i kćeri. Naši prvi roditelji bili su neposlušni i kroz njihovu neposlušnost u svijet su ušli patnja i smrt. Sin Božji je preuzeo našu prirodu kako bi nadoknadio štetu grijeha, u svojoj vlastitoj ljudskoj volji u potpunosti poslušan Božjoj volji. *Kako su po neposlušnosti jednog čovjeka mnogi postali grješnici, tako će poslušnošću jednog čovjeka mnogi postati pravednici.*(2)

Žrtva Kalvarije je vrhunac Kristove poslušnosti Ocu: *postao je poslušan do smrti, čak smrti na križu.*(3) Slobodno prihvatajući patnju i smrt, koji su u potpunoj suprotnosti s našim prirodnim instinktima, na

najviši je način pokazao da nije došao vršiti svoju volju, već volju onoga koji ga je poslao. (4)

Prepuštanje našeg Gospodina muci i smrti na križu nije izolirani čin poslušnosti iz ljubavi; prije je najviši izraz potpune i absolutne poslušnosti koja je bila prisutna kroz njegov cijeli život, izražena na razne načine:
Gospodine, došao sam vršiti tvoju volju, O Bože. (5)

U dobi od dvanaest godina, kada su ga Marija i Josip pronašli među doktorima u Hramu nakon što su ga tražili tri dana, Isus im je rekao: *Niste li znali da mi je biti po Očevu poslu?* (6) Evanđelje nam ne kaže ništa više o njegovu skrivenom životu, osim da je bio poslušan Josipu i Mariji, *bio im je poslušan* (7) i da je radio: *bio je stolar.* (8)

Bez obzira na to, Isusove riječi u Hramu osvjetljuju godine provedene u Nazaretu. Kroz njih je jasno da kad

je poslušan svojim roditeljima i kad je radio da je bio *po Očevu poslu*, ispunjavao božanstvenu volju. I samim ostajanjem u Hramu prihvatio je tri dana patnje (*tri*, kao u Uskrsnom trodnevlju) znajući da ga traže roditelji obuzeti tugom koju im je uzrokovao, tako je prihvatio poteškoće koje su došle ispunjavajući svoje dužnosti u poslu i u svakodnevnom životu.

Njegova poslušnost u Nazaretu nije bila manja poslušnost, već isto unutarnje raspolaganje koja ga je vodilo do toga da preda svoj život na Kalvariji. Bila je to poslušnost dana cijelim njegovim srcem, u potpunosti poistovjećena s božanstvenom voljom u svakom trenutku. Na Kalvariji je to bilo prikazano proljevanjem njegove krvi, u Nazaretu, predavanjem sebe dan po dan, kap po kap, u poslu kao obrtnik proizvodeći poljoprivredno oruđe i namještaj za kućanstvo.

„Bio je *stolar*, sin *Marijin*. I bio je Bog; postizao je otkupljenje čovječanstva i sebi privlačio sve stvari.“ (9)

Otkupljujuća vrijednost Isusova života u Nazaretu ne može se razumjeti ako ju odvojimo od križa – ako netko ne uspije razumjeti da je u svom svakodnevnom radu savršeno ispunio volju svog Oca, iz ljubavi, spremam biti potpuno poslušan u Muci. (10)

Stoga, kada je došao uzvišeni trenutak žrtve na Kalvariji, naš je Gospodin ponudio cijeli svoj život, uključujući i svoj posao u Nazaretu. Križ je „zadnji kamen“ njegove poslušnosti, kao vanjski kamen svoda katedrale koji svojom „težinom“ na mjestu drži ostalo kamenje. Tako ispunjenje božanske volje u Isusovom običnom životu ima svu moć poslušnosti Križa. U isto vrijeme u njemu doživljava svoj vrhunac i kroz njega je Isusov život u Nazaretu

podignut Ocu u otkupljujućoj žrtvi za cijelo čovječanstvo.

Ispunjavanje naših dužnosti

Ako bilo koji čovjek dođe poslije mene, neka samog sebe zanijeka i svakodnevno nosi svoj križ i mene slijedi. (11) Slijediti Krista u svojem svakodnevnom poslu znači u njemu ispuniti božansku volju istom poslušnošću kao Krist: *usque ad mortem* (12), pa i do smrti. To ne znači samo da bi kršćanin trebao biti spremam umrijeti prije negoli grijesiti. Cilj je puno viši: u svakom trenutku trebamo težiti smrti naše vlastite volje, odričući se svega osobnog, kako bi Božju volju učinili svojom voljom.

Isus u svojoj ljudskoj volji ima dobre i čestite sklonosti naše prirode i nudi ih Ocu u Maslinskom vrtu kada moli: *ne moja volja, nego tvoja, neka bude.* (13) U nama, naša vlastita volja uključuje sebičnost, poremećenu

ljubav prema sebi. Naš Gospodin nije u sebi nosio taj poremećaj, već ga je uzeo na svoj Križ kako bi nas spasio. Sada, njegovom milošću, možemo Bogu ponuditi borbu protiv sebičnosti za ljubav. Kako bismo postali izjednačeni s božanskom voljom, svaki od nas mora doći do točke u kojoj sa sv. Pavlom može reći: *Bio sam razapet s Kristom.* (14)

„Moramo predati sebe u svakom pogledu, moramo sa zanijekati u svemu: žrtva mora biti uništenje.“ (15) Nije pitanje u odricanju od plemenitih idealja i ambicija, već u tome da ih uvijek usmjeravamo prema ispunjenju Božje volje. On želi da talenti koje nam je dao donesu rezultate. Poslušnost i žrtva naše volje u poslu znači koristiti naše talente za Božju slavu i služenje drugima, ne za naše hvalisanje i osobne interese.

Kako Bog želi da koristimo svoje talente? Što moramo učiniti kako bi ispunili njegovu volju u našem poslu? Na ovo se pitanje može kratko odgovoriti ako dobro razumijemo sve što je implicirano u odgovoru: Bog želi da ispunimo svoju dužnost.

„Doista želite biti sveti? Izvršavajte male dužnosti svakog trenutka: radite što trebate i koncentrirajte se na ono što radite.“ (16)

Božja volja se manifestira kroz dužnosti u svakodnevnom životu. Ispunjene dužnosti po svojoj prirodi zahtijeva podlaganje naše volje onome što treba biti napravljeno, od toga se sastoji poslušnost djeteta Božjeg. Znači odbaciti naše prioritete i sklonosti i preuzeti ono što Bog želi kao najvišu normu – da ispunimo svoje dužnosti.

Koje su naše dužnosti? Rad sam po sebi je dužnost naznačena od Boga od početka i posljedično je lijenost

prva fronta na kojoj se trebamo boriti. Zatim dolazi osnovna dužnost koja se kristalizira za svaku osobu u specifičnim dužnostima profesije koju je izabrala – u skladu s nečijim profesionalnim zanimanjem, koje čini dio božanskog zanimanja. (17) Među njima su dužnosti profesionalne etike, temelj kršćanskog života i druge koje proizlaze iz osobnih okolnosti.

Ispunjavanje tih dužnosti dio je Božje volje, s obzirom da je stvorio ljudska bića da kroz svoj rad usavrše svijet (18) što, kod običnih vjernika, uključuje izvršavanje zemaljskih aktivnosti što savršenije mogu u skladu s važećim zakonima i za dobro pojedinaca, obitelji i društva. To je dobro koje je otkriveno razumom i, na sigurniji i potpuniji način, razumom osvijetljenim živom vjerom, *vjerom koja radi kroz ljubav*. (19) Povremeno može zahtijevati

heroizam, kao što sigurno zahtijeva prilikom nepokolebljivog ispunjavanja Božje volje u malim stvarima svakog dana. Bog nagrađuje heroizam božanskim obilježjem mira i radosti: *na zemlji mir među ljudima s kojima je zadovoljan; (20)*
Gospodinova pravila su ispravna, razveseljavaju srce. (21)

Kršćanski ideal ispunjavanja dužnosti nije isti kao kod savjesnih osoba koje strogo izvršavaju svoje pravne obveze. Dijete Božje ima mnogo širi i dublji koncept dužnosti, promatraljući samu ljubav kao prvu dužnost, prvu zapovijed Božje volje. Stoga bi trebali pokušavati ispuniti svoje profesionalne dužnosti iz ljubavi i s ljubavlju; trebamo se trsiti u tim dužnostima biti što darežljiviji možemo, znajući da je Krist dao svoj život za nas, bez da mislimo da idemo predaleko. S obzirom da je ljubav, milosrđe djece Božje, suština svetosti, možemo razumjeti zašto je

sv. Josemarija rekao da se svetost svodi na ispunjavanje „dužnosti svakog trenutka.“

Vrijednost napora i umora

„Rad sam po sebi nije kazna ili prokletstvo: oni koji o njemu tako govore ne poznaju dobro Sвето pismo. (22) Bog je stvorio čovjeka da obrađuje zemlju i brine o njoj (23) i tek nakon što su naši prvi roditelji sagriješili je rekao: *u znoju lica svoga jesti ćeš kruh svoj.* (24) Kazna za grijeh je umor koji prati rad, ne rad sam po sebi, a božanska ga je mudrost pretvorila u sredstvo otkupljenja. Preuzeti posao za nas je dio poslušnosti Božjoj volji, otkupljujuća poslušnost u svakodnevnom ispunjavanju dužnosti. „S potpuno laičkim mentalitetom uvježbavate svećenički duh nudeći Bogu svoj posao, svoj odmor, radosti i teškoće svakog dana, uništenje svojih tijela izmorenih

naporom stalnog služenja. Sve je to životna žrtva, sveta i prihvatljiva Bogu, koji je vaše duhovno obožavanje.“ (25)

Kršćanin ne umanjuje žrtvu uključenu u posao. Pokušavamo ne razljutiti se radi potrebnog napora, ne napustiti dužnost radi dosade ili prezasićenosti. U teškoćama vidimo Kristov križ koji daje otkupljujuće značenje našem zamoru, Križ koji „traži ramena koja će ga nositi.“ (26) Osnivač Opusa Dei daje nam dobro isproban savjet: „Prije no što počnete s radom, stavite raspelo na svoj stol ili kraj alata. S vremena na vrijeme ga pogledajte ... Kada vam dopuže zasićenje, oči će vam otici prema Isusu i pronaći ćete novu snagu za nastavak svoje zadaće.“(27)

Božji sin ili kćer ne bi trebali biti obeshrabreni neuspjehom, niti usmjeriti sve svoje nade i zadovoljstvo na ljudski uspjeh.

Iskupljujuća vrijednost posla ne ovisi o zemaljskom uspjehu, već o ispunjenju Božje volje s ljubavlju. Ne smijemo zaboraviti da je Isus u Nazaretu ispunjavao božansku volju aktivno radeći, dok je na Križu patnjom dovršio svoju poslušnost. Uzvišeni trenutak onoga *ne moja volja, tvoja neka bude* (28) nije se sastojao u postizanju ovog ili onog ljudskog projekta, već u patnji do smrti, potpuno predan Očevoj volji. (29) Stoga trebamo razumjeti da su otkupljujemo s Kristom, ne toliko kroz stvari koje *radimo* – naše poslove i inicijative – koliko kroz stvari u kojima *patimo*, kada Bog dopušta da *ugodan jaram i lagan teret* (30) Križa postanu očiti.

Sv. Josemarija nas uči lekciju o svetosti riječima koje opisuju njegovo iskustvo: „Nemojte zaboraviti da biti s Isusom znači da ćemo najvjerojatnije naići na njegov Križ. Kada se prepustimo Božjim rukama,

često nam dopušta da iznutra i izvana okusimo tugu, usamljenost, suprotstavljanje, klevete, poruge, ismijavanje. To je zato što nas želi oblikovati po svojoj slici i onome što mu se sviđa. Tolerira čak i da nas smatraju luđacima i budalama. To je vrijeme u kojem trebamo voljeti pasivno mrtvljenje ... Kada prolazimo periode pasivnog pročišćavanja, koje nam je bolno i teško podnošljivo, periode kada prolijevamo slatke i gorke suze, koje se trudimo sakriti, osjećat ćemo potrebu ući u svaku od njegovih Najsvetijih Rana: da budemo očišćeni i ojačani, razveseljeni njegovom otkupljujućom Krvi. Otići ćemo tamo kao golubice koje su, po riječima Pisma, našle zaklon od oluje u pukotinama stijena. Krijemo se u tom skloništu kako bi pronašli Kristovu intimnost. Razgovor s njim nam je ugodan, a bodrenje njegovo umirujuće.“ (31)

Svjetlo uskrsnuća

Nakon pisanja poslanice Filipljanima u kojoj kaže da je Krist sebe učinio *poslušnim do smrti, i to smrti na križu* (32) sv. Pavao nastavlja:*stoga ga je Bog visoko uzdignuo.* (33)*Uzvišenje našeg Gospodina, njegovo uskrsnuće i uznesenje na nebo gdje sjedi s desna Bogu* (34), su neodvojivi od njegove poslušnosti na Križu i zajedno bacaju žarko svjetlo na Isusov posao u Nazaretu i naš svakodnevni zamor.

Isusov život u Nazaretu je ljudski i božanski: život Sina Božjega koji je postao čovjekom. Iako njegov život postaje slavan i besmrtan tek nakon uskrsnuća, već u Preobraženju na trenutak pokazuje skrivenu slavu koja je bila u njemu sve godina provedene u Josipovoj radionici. Osoba koju vidimo da radi kao stolar, ispunjavajući svoju dužnost u znoju i umoru je Sin Božji koji je postao čovjekom, *pun milosti i istine* (35),

koji u svojem svetom Čovještvu živi nov, natprirodni život: život prema Svetom Duhu. Onaj kojeg vidimo samog sebe podlaže zahtjevima posla, sluša autoritete u obitelji i u društvu, kao da se podlaže božanskoj volji, je isti onaj kojeg vidimo da uzlazi na nebo s moći i veličanstvom kao Kralj i Gospodar svemira.

Njegovo uskrsnuće i uzašašće nam omogućuju da razmatramo kako posao, poslušnost i umor Nazareta, iako zahtjevna žrtva, nisu nikako tamni i tužni. Prije su blistavi i pobjedonosni, poput novog stvaranja.

Isto kako je Krist uzdignut od mrtvih slavom Oca i mi hodamo obnovljenim životom. (36) I mi možemo usred naših svakodnevnih zanimanja živjeti „u nebu na zemlji“, „pobožanstvenjeni“ (37), jer nas je Bog, i kada smo bili mrtvi u našim prijestupima oživio zajedno s Kristom (spašen si milošću) i uzdigao nas s

njim, te nas posjeo s njim u nebeskim mjestima u Kristu Isusu. (38) Bog je uzvisio sveto Čovještvo Krista radi njegove poslušnosti, kako bi mi mogli živjeti ovaj novi život, vođeni Božjom Ljubavlju, a umirući poremećenom sebi – ljubav. *Ako ste bili uzdignuti s Kristom, tražite stvari koje su iznad, gdje je Krist, koji sjedi s desne Bogu. Usmjerite svoje misli na stvari koje su iznad, ne na stvari na zemlji. Jer ste umrli i vaš život je s Kristom skriven u Bogu.* (39)

Ako u svom poslu, bez obzira koliko košta, ispunjavamo božansku volju s ljubavlju, Bog će nas uzdignuti s Kristom. Čak nam i sad daje zalog slave kroz dar Duha Svetoga. (40) Naš posao zahvaljujući Posredniku postaje svet, mi se posvećujemo i svijet se počinje obnavljati.

„Zahvaljujući svjetlu koje kroz nas prodire radi Kristova uskrsnuća, u poslu uvijek pronalazimo plamičak novog života, novog dobra, kao da se

radi o najavi 'novih nebesa i nove zemlje' u kojoj čovjek i svijet sudjeluju upravo kroz zamor koji ide uz posao ... Križ kojeg ovaj zamor stvara otkriva nov dobar izvor u samom radu.“ (41)

Zajedno s poslušnošću Križa i veseljem uskrsnuća – novog natprirodnog života – u ispunjenju, s ljubavlju, uz Božju volju u našem poslu, također mora biti pokazana pobjeda uznesenja. Primili smo svijet u nasljedstvo kako bi Božju volju pretvorili u stvarnost u svim zemaljskim stvarima. *Jer sve su stvari vaše i vi ste Kristovi, a Krist je Božji.* (42)

To je smisao otkupljujuće ljubavi djece Božje u cijelom njihovom radu. „Obavljajte svoje profesionalne dužnosti iz ljubavi. Sve činite iz ljubavi i (upravo zato što ste zaljubljeni, iako možete okusiti gorčinu nerazumijevanja,

nepravde, nezahvalnosti i čak neuspjeha u očima ljudi) vidjet će te rezultat u čudima koja proizlaze iz vašeg posla – bogato izobilje voća, obećanje vječnosti!“ (43)

U jedinstvu s Misnom Žrtvom

Žrtva našeg Gospodina na Križu, njegovo uskrsnuće i uzašašće, čine jedinstvo pashalnog otajstva, prolaz iz vremena u vječnost. Njegov je posao u Nazaretu otkupljenje i posvećenje zbog njegovog jedinstva s tim otajstvom.

Stvarnost se reflektira u životima djece Božje zahvaljujući Svetoj misi, koja „ostvaruje ne samo otajstvo Spasiteljeve muke i smrти, već i otajstvo uskrsnuća.“ (44) „Ova je žrtva toliko odlučujuća za spasenje ljudske rase da ju je Isus Krist ponudio i vratio se Ocu tek *nakon što nam je ostavio sredstva da ju dijelimo* kao da smo tamo bili prisutni.“ (45)

Zahvaljujući Misi, možemo prožeti svoj posao duhom poslušnosti do smrti, novim životom uskrsnuća i vlašću koju imamo nad svim stvarima kao rezultat Kristova uznesenja kao Gospodara neba i zemlje. Ne samo da na misi predajemo svoj posao, već svoj posao, takav kakav je, možemo pretvoriti u „Misu“. „Svi se ljudski poslovi rade kao na oltaru i svaki od vas, u jedinstvu s kontemplativnim dušama kroz dan, na neki način izgovara „svoju Misu“, do kraja naših života.“ (46) Stoga smo mi kroz posao drugi Krist, sam Krist.“(47)

Javier Lopez

Bilješke[1] Sv. Josemaría, *Razgovori*, 55.

[2] *Rim* 5:19.

[3] *Fil* 2:8.

[4] *Jon* 6:38; *Lk* 22:42.

[5] Heb 10:7; Ps 40[39]:8-9.

[6] Lk 2:49.

[7] Lk 2:51.

[8] Mk 6:3. Mt 13:55.

[9] Sv. Josemaría, Susret s Kristom, 14
(Mk 6:3, Jon 12:32).

[10] Mk 10:33-34; Lk 12:49-50.

[11] Lk 9:23.

[12] Fil 2:8.

[13] Lk 22:42.

[14] Gal 2:20.

[15] Sv. Josemaría, Put, 186.

[16] Ibid., 815.

[17] „Raditi iz ljubavi” u seriji
članaka „Posvećivanje rada“

[18] Katekizam Katoličke Crkve, 302.

[19] *Gal* 5:6.

[20] *Lk* 2:14.

[21] *Ps* 19[18]:9.

[22] *Susret s Kristom*, 47.

[23] *Post* 2:15.

[24] *Post* 3:19.

[25] Sv. Josemaría, *Pismo* 6. svibnja 1945., 27 (*Rim* 12:1); citirano u Ernst Burkhardt i Javier López, *Vida Cotidiana y santidad en la enseñanza de san Josemaría*, vol. III, Rialp, Madrid 2013, str. 109.

[26] Sv. Josemaría, *Put*, 277.

[27] Sv. Josemaría, *Križni put*, XI postaja, točka 5.

[28] *Lk* 22:42.

[29] *Lk* 23:46; *Mt* 27:46.

[30] *Mt* 11:30.

[31] Sv. Josemaría, *Prijatelji Božji*, 301-302 (*Pjesma* 2:14).

[32] *Fil* 2:8.

[33] *Fil* 2:9.

[34] 1 *Pet* 3:22; *Mt* 26:64; *Heb* 1:13; 10:12.

[35] *Jon* 1:14.

[36] *Rim* 6:4.

[37] *Susret s Kristom*, br. 8.

[38] *Ef* 2:5-6.

[39] *Kol* 3:1-3.

[40] 2 *Kor* 1:22; 5:5; *Ef* 1:14.

[41] Ivan Pavao II, Enciklika *Laborem exercens* (14. rujna 1981.), 27 (2 *Pet* 3:13, *Otk* 21:1)

[42] 1 *Kor* 3:22-23.

[43] St. Josemaría, *Prijatelji Božji*, 68.

[44] Ivan Pavao II, Enciklika *Ecclesia de Eucharistia* (17. travnja 2003.), 14.

[45] *Ibid.*, 11.

[46] Sv. Josemaría, bilješke s razmatranja, 19. ožujka 1968; citirane u: Biskup Javier Echevarría, Pastoralno pismo, 1. studenog 2009.

[47] Sv. Josemaría, *Susret s Kristom*, 106.

Poveznice

Ostali članci iz serije “Posvećivanje rada